

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 143/13
V Lucemburku dne 24. října 2013

Rozsudek ve věci C-85/12
LBI hf, dříve Landsbanki Islands hf, v.
Kepler Capital Markets SA a Frédéric Giraux

Moratorium na platby, které bance LBI povolily islandské orgány, má ve Francii účinky, které mu přiznávají islandské právní předpisy

Směrnice o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí nebrání tomu, aby účinky tohoto moratoria působily zpětně i na zajišťovací zabavení ve Francii.

Směrnice o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí¹ stanoví, že v případě úpadku úvěrové instituce, která má pobočky v jiných členských státech, spadají reorganizační opatření a likvidační řízení do jediného insolvenčního řízení v tom členském státě, ve kterém má daná instituce své sídlo (tzv. domovský stát). Taková opatření se proto v zásadě řídí jediným úpadečným právem a provádějí se v souladu s právem domovského státu, přičemž účinky stanovené právními předpisy tohoto státu vyvolávají v celé Unii bez nutnosti dalších formalit. Pro tyto účely mají smluvní státy Dohody o Evropském hospodářském prostoru, mezi které patří i Island, stejné postavení jako členské státy Evropské unie.

V kontextu zhroutení islandské finanční soustavy, ke kterému došlo v důsledku mezinárodní bankovní a finanční krize v roce 2008, přijal islandský zákonodárce vůči úvěrovým institucím se sídlem na Islandu řadu reorganizačních opatření. Zákonem ze dne 13. listopadu 2008² konkrétně zakázal zahajovat jakékoli soudní řízení proti finančním institucím, na něž se vztahuje moratorium na platby, a nařídil přerušování probíhajících soudních řízení. Zákonem ze dne 15. dubna 2009³ pak islandský zákonodárce stanovil pro finanční instituce, na které se vztahovalo moratorium, přechodná ustanovení, podle nichž se na jejich postavení měl uplatnit zvláštní režim likvidace, aniž bylo vůči nim před uplynutím moratoria skutečně zahájeno likvidační řízení.

LBI hf (dříve Landsbanki Islands hf) je islandská úvěrová instituce, které obvodní soud v Reykjavíku povolil dne 5. prosince 2008 moratorium na platby. Krátce předtím, dne 10. listopadu 2008, byla vůči LBI ve Francii provedena na návrh jejího věřitele s bydlištěm v tomto členském státě dvě zajišťovací zabavení. LBI napadla tato zabavení před francouzskými soudy s tím, že podle směrnice jsou reorganizační opatření přijatá na Islandu přímo účinná i vůči jejímu francouzskému věřiteli. Dne 22. listopadu 2010 rozhodl obvodní soud v Reykjavíku o zahájení likvidačního řízení vůči LBI.

Za těchto okolností se Cour de cassation (Francie), který tuto věc rozhoduje v posledním stupni, obrátil na Soudní dvůr s otázkou, zda se směrnice, jejímž účelem je vzájemné uznávání reorganizačních opatření a likvidačních řízení přijatých správními nebo soudními orgány, vztahuje i na reorganizační a likvidační opatření vyplývající z přechodných ustanovení zákona ze dne 15. dubna 2009. Dále se tento francouzský soud táže, zda směrnice brání tomu, aby moratorium vyvolávalo účinky zpětně i na zajišťovací zabavení přijatá v jiném členském státě před jeho vyhlášením.

V rozsudku z dnešního dne poukazuje Soudní dvůr nejprve na to, že k provádění reorganizačních opatření v úvěrové instituci a k zahájení likvidačního řízení vůči takové instituci jsou oprávněny

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí (Úř. věst. L 125, s. 15; Zvl. vyd. 06/04, s. 15).

² Zákon č. 129/2008.

³ Zákon č. 44/2009.

pouze správní nebo soudní orgány domovského členského státu. Uznávání podle této směrnice v jiných členských státech, včetně účinků přiznaných právním řádem domovského členského státu, se tedy vztahuje jen na opatření, o nichž rozhodly tyto orgány.

Naproti tomu právní předpisy domovského členského státu týkající se reorganizace a likvidace úvěrových institucí mohou účinky v jiných členských státech vyvolávat v zásadě jen prostřednictvím konkrétních opatření přijatých správními nebo soudními orgány tohoto členského státu vůči určité úvěrové instituci.

U přechodných ustanovení zákona ze dne 15. dubna 2009 Soudní dvůr podotýká, že jejich přijetím **nenaladil islandský zákonodárce likvidaci úvěrových institucí, na které se vztahovalo moratorium, jako takovou**, nýbrž přiznal některé účinky spojené s likvidačním řízením moratoriím, která platila k určenému datu. Z těchto přechodných ustanovení také plyne, že kdyby neexistovalo soudní rozhodnutí o povolení moratoria určité úvěrové instituci nebo o jeho prodloužení vydané před tímto datem, nemohla by vyvolat účinky. **Tato zákonná ustanovení tudíž nevyvolávají účinky přímo, nýbrž prostřednictvím reorganizačního opatření, o kterém** vůči určité úvěrové instituci **rozhodl soudní orgán**. Z toho vyplývá, že moratorium, které se vztahovalo na LBI, může podle směrnice vyvolat v členských státech Unie účinky, které mu přiznává islandský právní řád.

K otázce, zda přechodná ustanovení mohou v členských státech Unie vyvolávat účinky jen tehdy, pokud je možné podat proti nim opravný prostředek, Soudní dvůr připomíná, že směrnice zavádí systém vzájemného uznávání vnitrostátních reorganizačních a likvidačních opatření, aniž usiluje o harmonizaci vnitrostátních právních předpisů v této oblasti. Zdůrazňuje, že směrnice nepodmiňuje uznání reorganizačních a likvidačních opatření možností podat proti nim opravný prostředek. Stejně tak nemůže právo některého členského státu vázat toto uznání na splnění takové podmínky, ani kdyby ji případně stanovily jeho vnitrostátní předpisy.

Pokud jde dále o otázku, zda směrnice brání tomu, aby moratorium vyvolalo účinky zpětně i na zajišťovací zabavení přijatá v jiném členském státě před jeho vyhlášením, Soudní dvůr poukazuje na to, že účinky reorganizačních opatření a likvidačních řízení se v zásadě řídí právem domovského členského státu. Toto obecné pravidlo se ovšem neuplatní na „probíhající soudní řízení“, protože ta se řídí právem členského státu, ve kterém soudní řízení probíhá. K dosahu této výjimky Soudní dvůr poznamenává, že **pod pojem „probíhající soudní řízení“ spadají jen řízení ve věci samé a že individuální opatření k nucenému výkonu rozhodnutí, která jsou výsledkem těchto řízení, se znovu řídí právními předpisy domovského členského státu**. V této souvislosti Soudní dvůr konstatuje, že **zajišťovací opatření přijatá ve Francii představují individuální opatření k nucenému výkonu rozhodnutí, takže účinky moratoria – povoleného společnosti LBI na Islandu – na tato zajišťovací opatření se řídí islandským právem**.

Okolnost, že tato opatření byla přijata dříve, než bylo společnosti LBI povoleno dotčené moratorium, nemůže tento závěr vyvrátit, protože **islandským právem se podle směrnice řídí i jeho časová působnost**. Směrnice tudíž nebrání tomu, aby pro takové opatření, jakým je moratorium, byla stanovena zpětná účinnost.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499